

**VEIKLOS SRITIS: ELEKTROS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMAS
ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ KATEGORIJA:**

1.4

**ENERGETIKOS ĮMONIŲ PADALINIŲ VADOVAI, ATSAKINGI UŽ ELEKTROS
ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMĄ**

1.4.1. ATESTAVIMO SRITIS IR SUTEIKIAMOS TEISĖS

Vadovauti energetikos įmonės padalinio elektros įrenginių eksploatavimo (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Elektros įrenginių įtampa: iki 1000V, iki 10kV, iki 35kV, iki 110kV, iki 330kV, iki 400kV.

Sertifikuojamiems elektrotechnikos darbuotojams gali būti suteikta apsaugos nuo elektros kategorija: VK arba AK.

1.4.2. BENDRIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai yra nurodyti elektros energetikos sektoriaus darbuotojų sertifikavimo sričių bei kvalifikacinių reikalavimų sąrašo 1 lentelėje, Eil. Nr. 1.4

1.4.3. SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

VERTINIMO TEMOS:

Eil. Nr.	Temos
ELEKTROS ENERGETIKOS VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS.	
1	Elektros energetikos įstatymas: bendrosios nuostatos, elektros energetikos sektoriaus veiklos valdymas, elektros energetikos sektoriaus veiklos organizavimo principai, elektros energijos gamyba, perdavimas, skirstymas, elektros energijos tiekimas, vartotojų teisių apsauga, elektros energijos rinka, aprūpinimo elektros energija nutraukimas ir ribojimas. techniniai ir saugumo reikalavimai, viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje, skundų nagrinėjimas ir atsakomybė.
2	Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės: bendrosios nuostatos, bendrieji energetikos objektų eksploatavimo reikalavimai, elektrinių ir elektros tinklų elektros įrenginiai, operatyvinis valdymas.
3	Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas: bendrosios nuostatos, veiklos atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje valdymas, elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas, planavimas, plėtra. elektrinių prijungimas prie elektros tinklų, nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programa, reikalavimai, taikomi energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams.
4	Administracinių teisės pažeidimų kodeksas: administracinis teisės pažeidimas ir administracinė atsakomybė, administraciniai teisės pažeidimai pramonės, elektros ir šiluminės energijos naudojimo srityje.
5	Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės: bendrosios nuostatos, sertifikatų rūšys ir reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti atitinkamos veiklos sertifikatą.
6	Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas: bendrosios nuostatos, energetikos darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai.
ELEKTROS ĮRENGINIŲ ĮRENGIMO TAISYKLĖS	
1	Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės: bendrosios nuostatos, elektros įrenginių įrengimo bendrieji reikalavimai, aprūpinimas elektra, oro kabelių ir oro linijų izoliuotų laidų leistinoji ilgalaikė srovė ir elektriniai parametrai, elektros energijos apskaita, elektros dydžių matavimai, elektros įrenginių įžeminimas ir apsauga nuo viršįtampių, aplinkos apsauga, priešgaisrinė sauga.
2	Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės: bendrosios nuostatos, instaliacija, iki 35 kv įtampos srovėlaidžiai, elektros kabelių linijos, aukštesnės kaip 1000 v įtampos OL

3	Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės: bendrosios nuostatos.
4	Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės: bendrosios nuostatos, kintamosios srovės iki 1000 V įtampos ir nuolatinės srovės iki 1500V įtampos skirstyklos, aukštesnės kaip 1000V įtampos skirstyklos ir pastotės.
5	Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės: bendrosios nuostatos, žiūrovinių objektų ir specialiosios paskirties patalpų elektros įrenginiai, elektros įranga sprogiuojoje ir degiojoje aplinkoje, elektros įranga degiųjų medžiagų sandėliuose.
6	Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės: bendroji dalis.
7	Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės: bendroji dalis.
TECHNINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI	
1	Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės: bendrosios nuostatos, elektrotechnikos darbuotojams keliami reikalavimai, elektrotechnikos darbuotojų funkcijos, teisės ir pareigos, atskirų elektros įrenginių priežiūra, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
2	Elektros įrenginių bandymų normos ir apimtys: bendrieji nurodymai, bendrieji metodiniai nurodymai elektros įrenginiams bandyti.
3	Darbuotojų, eksploatuojančių šilumos ir elektros įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės: bendroji dalis, treniruočių rūšys.
4	Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai: bendrosios nuostatos.
5	Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas: bendrosios nuostatos.
6	Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai.
7	Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas: įstatymo paskirtis ir taikymas, pagrindinės sąvokos.
8	Pavojingų darbų sąrašas: pavojingi darbai.
APLINKOSAUGA.	
1	Atliekų tvarkymo įstatymas: bendrosios nuostatos, atliekų tvarkymas, pavojingų atliekų tvarkymo ypatumai, atliekų tvarkymo valstybinis reglamentavimas, atliekų tvarkymo planai ir prevencijos programa, atsakomybė.
GAISRINĖ SAUGA.	
1	Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės: taikymo sritis ir bendrosios nuostatos, terminai ir apibrėžimai, priešgaisrinės saugos organizavimas.

1.4.4 TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. *Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės. LR Energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. 1-274 (Žin., 2010-10-09, Nr. [120-6154](#); Pakeitimai: Žin., 2011-10-29 Nr. [130-6179](#); Žin., 2012-03-24 Nr. [35-1742](#); Žin., 2012-09-22 Nr. [110-5607](#); Žin. 2013-11-29 Nr. [122-6195](#); TAR 2014-12-31 Nr. [2014-21331](#))*
2. *Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas. LR Energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1-220 (Žin., 2012-11-10, Nr. [130-6581](#); Pakeitimai: Žin., 2013-04-27 Nr. [43-2131](#); Žin., 2013-09-21 Nr. [100-4970](#); TAR 2014-06-25 Nr. [2014-09105](#); TAR 2015-01-05 Nr. [2015-00042](#); TAR 2015-04-14 Nr. [2015-05763](#); TAR 2015-06-23 Nr. [2015-10054](#))*
3. *Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymas Nr. XI-1919 2012 m. sausio 17 d. (Įstatymo nauja redakcija Nr. XI-1919 2012 m. sausio 17 d. Žin., 2012-02-07, Nr. [17-752](#); Pakeitimai: Žin., 2012-06-30 Nr. [76-3930](#); Žin., 2012-06-30 Nr. [76-3938](#); Žin., 2013-02-01 Nr. [12-562](#); TAR 2014-03-19, i. k. [2014-03219](#); Aktualii 2014-03-20;)*
4. *Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 (Žin., 2012, Nr. [128-6443](#))*

5. Lietuvos Respublikos Administracinių teisės pažeidimų kodeksas (aktuali redakcija nuo [2014-07-11](#))
6. Lietuvos Respublikos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (aktuali redakcija Žin., 2013, Nr. [78-3939](#); 2014-12-22 TAR, Dok. Nr. [20428](#); 2015-05-20 TAR, Dok. Nr. [7656](#);))
7. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. I-100 (Žin., 2010, Nr. [39-1878](#)), įsakymo pakeitimas – 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. I-207 (Žin., 2012, Nr. [124-6254](#))
8. Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas Nr. I-1240 (aktuali redakcija nuo [2013-07-16](#))
9. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. I-22 (Žin., 2012, Nr. [18-816](#))
10. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. I-309 (Žin., 2012, Nr. [2-58](#)), įsakymo pakeitimas – 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. I-268 (Žin., 2012, Nr. [147-7585](#))
11. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. I-134 (Žin., 2011, Nr. [67-3199](#))
12. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. I-303 (Žin., 2011, Nr. 165-7886).
13. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. I-52 (Žin., 2013, Nr. [27-1299](#))
14. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. I-28 (Žin., 2011, Nr. [17-815](#))
15. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. I-1 (Žin., 2012, Nr. [5-151](#))
16. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. I-38 (Žin., 2010, Nr. [20-957](#)). Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. I-231 redakcija–Žin., 2013, Nr. [125-6396](#); Pakeitimas: 2015 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. I-63 (2015-03-13 TAR, Dok. Nr. [3737](#))
17. Elektros įrenginių bandymų normos ir apimtys, patvirtintos ūkio ministro 2001 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 141 (Žin., 2001, Nr. [54-1930](#))
18. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693 (Žin. 2009, Nr. [138-6095](#))
19. Dėl elektrotechninių gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo, 2001 m. birželio 20 d. Nr. 200/57, Žin. 2001-06-26, Nr. [54-1932](#)
20. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. I-159 (TAR, 2014, Nr. [7768](#))
21. Lietuvos Respublikos Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas Nr. I-1324, 1996 m. gegužės 2 d. (aktuali redakcija nuo [2011-07-19](#))
22. Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo 2002 m. rugsėjo 3 d. Nr. 1386, Žin., 2002, Nr. [87-3751](#); Pakeitimai: Nr. [1248](#), 2004-10-05, Žin., 2004, Nr. 148-5359 (2004-10-07); Nr. [999](#), 2007-09-19, Žin., 2007, Nr. 102-4158 (2007-09-29); Nr. [352](#), 2010-03-31, Žin., 2010, Nr. 40-1911 (2010-04-08);
23. Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo, 2012 m. rugpjūčio 10 d. Nr. V-240. žinios, 2012-08-17, Nr. [96-4944](#);
24. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas 2003 m. liepos 1 d. Nr. IX-1672; Galiojanti suvestinė redakcija [2015-04-14 - 2015-10-31](#)
25. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. Žin., 2007-11-29, Nr. [123-5055](#);

26. *Nutarimas dėl LR vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimo Nr. 1118 „Dėl nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo, 2014 m. rugsėjo 3 d. Nr. 913; Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2014-09-12) TAR 2014-09-11, [2014-12108](#);*
27. *Dėl profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo, 2012 m. spalio 25 d. Nr. A1-457/V-961. Žin., 2012-10-31, Nr. [126-6350](#);*
28. *Dėl darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo, 1999 m. gruodžio 22 d. Nr. 102. Žin., 2000-01-12, Nr. [3-88](#); Žin. 2002-09-13 Nr. [90-3882](#); Žin. 2005-10-20 Nr. [125-4452](#);*
29. *Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymo Nr. 85/233 „Dėl darbuotojų įrengimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo, 2005 m. gegužės 19 d. Nr. A1-138/V-416. Žin. 2005-05-26, Nr. [66-2383](#);*
30. *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, 1998 m. birželio 16 d. Nr. VIII-787, Žin., 1998, Nr. [61-1726 Aktuali](#) 2014-04-30. Pakeitimai: Žin., Nr. [90-2776](#) (2000 10 27); Žin., Nr. [72-3016](#) (2002-07-17); Žin., Nr. [61-2768](#) (2003-06-27); Žin., Nr. [73-2544](#) (2004-04-30); Žin., Nr. [84-3111](#) (2005-07-12); Žin., Nr. [76-2999](#) (2008-07-05); Žin., Nr. [81-3180](#) (2008-07-17); Žin., Nr. [154-6961](#) (2009-12-28); Žin., Nr. [54-2645](#) (2010-05-11); Žin., Nr. [52-2501](#) (2011-05-03); Žin., Nr. [6-188](#) (2012-01-10); Žin., Nr. [77-3983](#) (2012-07-01); Žin., Nr. [6-190](#) (2012-01-10); Žin., Nr. [50-2445](#) (2012-04-28); Žin., Nr. [155-8003](#), 2012-12-31; Žin., Nr. [55-2729](#) (2013-05-28); TAR 2014-01-30, i. k. [2014-00711](#); TAR 2014-04-29, i. k. [2014-04870](#);*
31. *Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, 2010 m. liepos 27 d. Nr. 1-223, Žin., 2010-08-19, Nr. [99-5167](#); Atitaisymas: 2010 m. liepos 27 d. įsakymas Nr. 1-223 Žin. 2010-08-21, Nr. [100](#); Pakeitimas Žin., 2013-08-03, Nr. [85-4297](#); TAR, 2014-08-14, Nr. [11057](#);*
32. *Profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose tvarka, 2000 05 31 įsakymas Nr. 301 (Žin. 2000 Nr. 47-1365, 13 priedas).*
33. *Elektros technologijos. Gediminas Isoda. Vilnius, 2008*
34. *Elektros instaliacija. Bendros žinios ir įrengimas. Gediminas Isoda. Vilnius, 2005*
35. *Vartotojų elektros įrenginių priežiūra. Parengė doc. Dr. L. Buivis, Šiauliai, 2007.*
36. *Sauga elektros įrenginiuose. Juozas Baublys. Pranas Jankauskas. Generolo Juozo Žemaičio Lietuvos karo akademija. Mokomoji knyga. Vilnius, 2002.*
37. *Žmonių sauga. Paskaitų konspektas. P. Čyras, R. Šukys, V. Girnius, V. Nainys. Vilnius.*